

TLAČOVÁ SPRÁVA k výstave

Názov výstavy:	ANDREJ MAZÚR – NAD KRAJINOU
Vystavujúci autor:	Andrej Mazúr
Kurátorka:	Zuzana Sýkorová
Organizátor:	Kysucká galéria v Oščadnici v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja
Vernisáž výstavy:	vo štvrtok 4. 12. 2025 o 17. 00h
Trvanie výstavy:	4. 12. 2025 – 3. 2. 2026
Miesto konania:	Kaštieľ Oščadnica, Oščadnica 13, 02301 Oščadnica

Andrej Mazúr je autor, ktorý si cielene a dôsledne buduje vlastný vnútorný svet, no zároveň nezostáva imúnny ani vplyvom vonkajších okolností.

Uvažuje prostredníctvom menších sérií či cyklov. Rovnako ako proces tlače a výsledný produkt - grafika, je preňho dôležitý aj technický proces - rytie do podložky, ktoré vníma ako spôsob meditácie. Jeho výtvarné aj tematické uvažovanie hlboko ovplyvňuje tvorba nemeckého neoexpresivistu Anselma Kiefera. Kľúčový vplyv na autorove smerovanie a formovanie mal však autorov strýko Vincent Hložník. Jeho grafiky a kresby, s ktorými sa stretával už od detstva, sa stali trvalou súčasťou jeho umeleckého videnia a formovali jeho cit pre detail i výrazovú silu.

Najnovšiu tvorbu z rokov 2024 - 2025 predstavuje voľný, otvorený grafický cyklus prevažne veľkorozmerných serigrafii. Dynamické, expresívne, priestor zahlcujúce kompozície z konárov a rôznych ďalších prírodných materiálov sa menia na úkryt človeka v jeho dobrovoľnom osamotení. Silný vizuálny kontrast medzi uzavretou siluetou ľudskej postavy a víriacim, expandujúcim priestorom úkrytov, zdôrazňuje možnosť i nutnosť harmonického súžitia človeka s prírodou. Ako hovorí autor „úkryt v lese sa stáva metaforou pre pokoj a únik z hektickej a uponáhľanej doby ... pripomienkou, že v modernom svete, zasiahnutom hlukom miest a stresom každodenného života, existuje potreba nájsť útočisko v prírode, v tichu lesa, kde môže človek nájsť svoj vnútorný pokoj.“

Motív opustených budov, obydlí, kontajnerov, nesúcich stopy času, je v tvorbe Andreja Mazúra symbolom náhleho, nedobrovoľného odchodu. Odkazujú na katastrofické udalosti minulosti, a zároveň sa stávajú obrazom dnešných geopolitických kríz, ako sú vojna na Ukrajine či vojenský konflikt medzi Izraelom a Palestínou. V tomto kontexte ich môžeme vnímať ako predzvesť, ako pripomienku, že katastrofa môže prísť náhle a radikálne zmeniť náš život. Podľa autora „Tieto diela sú upozornením na zraniteľnosť našich existencií, na krehkosť našich každodenných realít.“

V staršom litografickom cykle Metamorfózy sa autor vracia k archetypálnej téme smrti a znovuzrodenia. Ústredným symbolom tejto premeny je motýľ, zachytený v jednotlivých fázach svojho vývojového cyklu - od zakuklenia, cez proces liahnutia až po dospelého jedinca schopného lietať. Tento opakujúci sa, no napriek tomu silne individuálny proces, prechádza

stavom nehybnosti a zdanlivej smrti, aby mohol viesť k novému zrodeniu, k vzniku vyššej a dokonalejšej formy života. Autor sám tento motív prepája s duchovným rozmerom premeny: „téma premeny alebo prechodu zo smrti do života v kresťanskom ponímaní pod pojmom metanoia predstavuje zásadnú zmenu myslenia a obratu k Bohu, ktorý prináša duchovnú obnovu a nový život.“

V monumentálnych linorytoch *Do nekonečna* a *V nekončiacom čase* autor rozvíja tému lietania, ako odvekého symbolu slobody a ľahkosti bytia. Postavy či vzducholode vznášajúce sa nad krajinou sa stávajú metaforami duchovnej voľnosti a meditácie nad nekonečným priestorom, ktorý autor naznačuje motívom kruhu, či ležatej osmičky. Tieto lety či prelety odhaľujú zvlnenú, zalesnenú, ľudským konaním nepoznačenú krajinu, bez reálnej či tušenej prítomnosti človeka. Ako hovorí autor: „Tieto diela sú nielen výtvarnou meditáciou, ale aj filozofickým zrkadlom pre diváka, ktorý sa môže zamyslieť nad zmyslom života - nad naším pôvodom a našim putovaním.“

Od cyklu *Metamorfózy*, cez monumentálne linoryty *Do nekonečna* a *V nekončiacom čase*, až po súčasné serigrafie, sa autor systematicky zaoberá témami premeny, slobody ale i osamotenía a súžitia človeka s prírodou. Symbolické motívy – motýle, vzducholode, úkryty či opustené stavby – odrážajú existenciálne otázky a možnosti duchovného prerodu. Ponúkajú priestor na reflexiu vlastného bytia a zmyslu sveta.

Andrej Mazúr (1984) sa po úspešnom absolvovaní Školy úžitkového výtvarníctva v Kremnici v roku 2002, rozhodol pokračovať v štúdiu v Odbore voľnej grafiky a ilustrácie na VŠVU v Bratislave v ateliéri Dušana Kállaya. Stal sa tak jedným z pokračovateľov tradície Hložníkovej grafickej školy, s ktorým ho spájajú aj rodinné väzby. V súčasnosti žije a tvorí v Svederníku pri Žiline, kde sa aktívne snaží o obnovu a oživenie domu Vincenta Hložníka. Dvanásť rokov pedagogicky pôsobí na Súkromnej škole umeleckého priemyslu v Žiline. Venuje sa kresbe, maľbe, ilustrácii a najmä voľnej grafike, v poslednom období uprednostňuje skôr monumentálne formáty. Vychádza z tradičných foriem tlače z hĺbky a výšky, nevyhýba sa ani rôznym experimentom v serigrafii alebo digitálnej tlači. K jeho dlhodobu obľúbeným grafickým technikám patrí linoryt a serigrafia.

Výstavu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.
Fond na podporu umenia je hlavným partnerom projektu.